

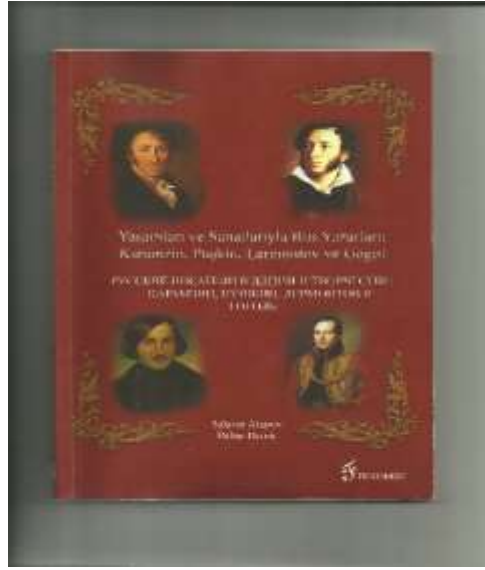
Gönderim Tarihi: 17.03.2016

Kabul Tarihi: 21.04.2016

**YAŞAMLARI VE SANATLARIYLA RUS YAZARLARI: KARAMZİN, PUŞKİN, LERMONTOV
VE GOGOL'**

**'РУССКИЕ ПИСАТЕЛИ В ЖИЗНИ ТВОРЧЕСТВЕ: КАРАМЗИН, ПУШКИН,
ЛЕРМОНТОВ И ГОГОЛЬ'**

Rahman ÖZDEMİR**

Rus edebiyatı, XI. yy'da Hristiyanlığın benimsenmesi ile birlikte varlığını ortaya koymaya başlar. Hristiyanlığın kabul edilmesinden sonra Kiril alfabesinin Rus yazılı eserlerinde kullanılmaya başlanması ile Rus edebiyatının gelişimi büyük bir hız kazanır. Kitap, bir inancın tanınmasında ve o inancın gereksinimlerini ifade etmede en büyük araçtır. Hristiyanlık inancının Bizanslardan kabulü ile Rusya ruh dünyasında bu dinin etkisini derinden hisseder. Rusya'daki ilk eserler Yunanca'dan Rusça'ya çeviri yoluyla aktarılan, dini lider ve kutsal kişilerin yaşamlarını konu edinen yapıtlardır.

* Salavat AIUPOV, Bahar DEMİR. Yaşamları ve Sanatlarıyla Rus Yazarları: Karamzin, Puşkin, Lermontov ve Gogol (Русские Писатели В Жизни и Творчестве: Карамзин, Пушкин, Лермонтов и Гоголь). Fenomen Yayınları: Erzurum, 2015, ss.162

** Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, rahman.ozdemir@atauni.edu.tr

Aydınlanma döneminin yaşandığı XVIII. yy'da Rus edebiyatı, I. Petro'nun Batı'ya yönelik reformları ile yeni bir eğilim kazanmaya başlar. Rus insanı bu dönemde, Batı'nın teknoloji alanındaki gelişmelerinden ziyade Batı insanının yaşamından ve ideolojisinden etkilenir.

Yeni eğilimle birlikte Rus yaşamında ve Rus düşünce tarihinde yeni görüşler, bunun sonucunda da yeni bir edebiyat, yeni bir sanat anlayışı ortaya çıkar. XVIII. yy'ın önde gelen A.D.Kantemir, M.V.Lomonosov, A.P.Sumarokov, D.İ.Fonvizin, G.R.Derjavin gibi yazarları ile dönemin edebiyatı özgün bir kültür birikimi elde eder. Edinilen bu birikim, XIX. yy'ın büyük yazarlarının dünya görüşleri ve yapıtlarıyla Batı'dan eksik kalan yanını tamamlamasının yanı sıra evrensel boyuta ulaşmıştır.

Kitabın yazarları Salavat AIUPOV ve Bahar DEMİR, XIX. yy Rus edebiyatının özellikle de ilk yarısının önde gelen isimlerinden N.Karamzin, A.S.Puşkin, M.Y.Lermontov ve N.V.Gogol'ün yaşamlarını ve sanatlarını eserde detaylı bir şekilde aktarmışlardır. Her yazarın yaşamında ve sanatında önemli görülen dönemler farklı başlıklar altında toplanarak değerlendirilmiştir.

Yazarlar, N.Karamzin, A.S.Puşkin, M.Y.Lermontov ve N.V.Gogol'ün önde gelen bazı yapıtlarını da analiz edip, sanatsal değerlerini açıklamaya çalışmışlardır. Sanatsal değerlendirmelerde Rus edebiyatı eleştirmenlerinin kaynaklarından görüşler aktarılırken, yazarlar özgün fikirlerini ifade etmekten kaçınmamışlardır.

Rusça kaleme alınan bu eserin her bölümünün sonunda metni anlamaya yönelik Rusça-Türkçe sözlük kısmı bulunmaktadır. Rusça-Türkçe sözlük bölümünde kelime anlamlarının yanı sıra Rus olmayanlar tarafından anlaşılması ve kavranması güç ifadeler, kavramlar, kalıplaşmış kelime ya da söz öbekleri de açıklanarak aktarılmıştır. Sözlük bölümlerinden sonra metnin daha iyi kavranması için hazırlanmış, metne yönelik sorularda yer almaktadır.

Kitabın son bölümünde okuma çalışması olarak 'Rus Edebiyatı'nda Maslenitsa (Масленица в Русской Литературе)' başlıklı bir bölüme yer verilmiştir. Ruslar tarafından baharın gelişini kutlamak amacıyla kutlanan bu bayram bazı edebi eserlere de konu olmuştur.

Kitabın yazarları, yapıtlarında 'Maslenitsa' ya yer veren yazar ve şairlerin çalışmalarını analiz ederek, kültürel bir unsur olarak bu bayramın nasıl kutlanıldığı ve ne anlama geldiği gibi soruları cevaplamaya çalışmışlardır.

Türkiye'de Rus edebiyatına dair çalışmalar oldukça azdır. Bu alanda yapılan çalışmalar genellikle başka dillerden çeviri yoluyla dilimize aktarılmış yapıtlardır. Rus edebiyatına dair özgün fikir ve görüşlerine yer veren yazarlar arasında Ataal BEHRAMOĞLU, Aydın SÜER gibi alanlarında oldukça önemli bir yere sahip olan hocaların isimlerinden bahsedilebilir. Ayrıca Rus Dili ve Edebiyatı Bölümler' inde görev yapan akademisyenler de makale, kitap vb. çalışmalarlarıyla bu alana katkı sağlamaya çalışmaktadır.

Sonuç olarak, tanıtımını yapmaya çalıştığımız eser, Türkiye’de Rus Dili ve Edebiyatı Bölümler’inde okuyan öğrenciler ve Rus diline hâkim Rus edebiyatı severleri için, Salavat AIUPOV ve Bahar DEMİR’in özverili çalışmaları sonucunda ortaya çıkmış, ders kitabı ve bilgi edinme niteliğinde bir kaynak olma özelliği taşımaktadır. İncelenen yazarların yaşam ve sanatlarına dair aktarılan görüşlerin farklılığı eseri dikkat çekici ve ilginç kılmaktadır.